

STRESZCZENIE

Szkoła wobec wyzwań kultury wizualnej. Problemy rozwijania kompetencji wizualnej u dzieci w wieku 9-13 lat na lekcjach 'języka polskiego'.

Rozprawa dotyczy pojęcia obrazu oraz obecności obrazu na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej. Wskazuje na powody i potrzebę namysłu nad tą problematyką w kontekście kultury współczesnej. Obejmuje refleksję o charakterze diagnozy i propozycję rozwiązań konstruktywnych, które związane są z „czytaniem” obrazów malarskich.

Główne tezy rozprawy sprowadzają się do konstatacji: program i organizacja edukacji powinny zależeć od kontekstu kulturowo-cywilizacyjnego; edukację trzeba projektować z perspektywy antropocentrycznej; w ramach tak pojmowanej edukacji dzieła sztuki malarskiej stanowią dobry grunt do podtrzymywania i rozwijania dziecięcej potrzeby zadawania światu pytań i poszukiwania na nie odpowiedzi, więc do ćwiczeń w myśleniu o charakterze filozofującym; konieczne jest wypracowanie całościowej wizji kształcenia kompetencji wizualnej jako znaczącego elementu kompetencji kulturowej, która służy rozeznawaniu się w chaosie świata.

Części I i II rozprawy dotyczą wizualności jako dominanty kultury współczesnej i eksponują powinności szkoły z tym związane w zderzeniu z wiedzą, która wynika z najnowszych badań neurobiologii i antropologii widzenia. Część III to analiza i diagnoza rozwiązań aktualnie stosowanych w szkole polskiej w tym zakresie. Część IV przedstawia rezultaty testowanych w szkole rozwiązań konstruktywnych i zarysowuje odpowiadającą im metodykę postępowania.